

INDEX LO- CVPLETISSIMVS

D. ANDREAE ALCIATI
SVPER COMMENTA-
RIIS CODICIS
IVSTINIANI
IMPERA-
TORIS

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

In Rubricas quas reperiēs contentas in sequenti pagina

Impressum Lugduni M. D. XLII.

Sequuntur Rubricæ Codicis Iustiniani, super quibus
D. Andreas Alciatus Commentatus
fuit, uidelicet de

Summa Trinitate

Sacrosanctis Ecclesijs

Edendo

In Ius uocando

Pactis

Transactionibus

Et in librum de Quinque pedum præscriptionibus.

B

I N D E X

I N D E X V O C A B U L O R V M

A C R E R V M Q V A E I N

hoc opere enodantur.

A

Bbas Syra uox, idem quod pater 197

Abbates, seu Decani collegij doctorum, non habent liberam administrationem 499

Absens studiorum causa, praesens esse uidetur 69

Acceptatio ex praesentia praesumitur, quemadmodum consensus in pacto 244

Acceptilatio nihil aliud, quam ficta solutio 446

Acceptilatio ad quid inuenta ab Gallo Aquilio 516

Accumulatio qd, & an & qñ permittēda 144. & seq.

Accusare reum quid 159

Accursij sententia de quinq; pedum praescriptione rei scienda 653

Acta publica quid 114

Acta inter easdem personas an semper noceant. Et quae dicatur eadem persona 126

Acta an absq; iudicis mandato edi possint 112

Acta priuatorum, priuati actus, acta forensia quid significent 114

Acta quibus casibus edi non debeant 112

Acta publica quae dicantur 113

Acta in una causa an fidem faciant in alia 124

Actio quid 132

I N D E X

Actio ad exhibendum	89
Actio an oriatur ex stipulatiōe, et quare nō ex pacto	216
Actio semel extincta amplius suscitari nō potest	284
Actio per dolum extincta an reuiuiscere possit	543
Actio in cōtractibus noīatis oritur ex sola cōuētiōe	231
Actiones plures, ex uarijs iniurijs habens, an una tātum experiri possit	453
Actor causarū dicitur patronus, aliqñ Declamator	479
Actore non probante, reus absoluitur, quando habeat lo cum hęc regula	163
Actus omnino nullus, nullum effectum parit	127
Actus suapte natura uoluntarius, prolixiorē obliga- tionem non inducit, quā ex eo actum est	105
Actus generalibus uerbis subsequenter factus ad res prius iuratas non trahitur	389
Actorum diffinitio	114
Actuarius est, quem Notarium abaci uocant	112
Adiectio dominiij quid	346
Adiectio bonorum quid, & quid adiectio pignorum, ad- iectio in diem	663
Aduenæ & peregrini, cateriq; non subditi, an municipa- libus decretis parere debeant	24
Aduenæ beneficijs legum municipalium uti nequeunt	46
Aduentitia necessitas quid	63
Aduocati qui dicantur	250
Aduocati honorarium oblatum à principio recipere pos- sunt: petere autem nisi in fine litis non possunt	251
Aedere quid	131
Aedere an debeant nauæ, caupones, stabularij	98
	Aedere

- Aedere quis tenetur aliquando ex natura cōtractus 101
 Aedere reus actori non tenetur, etiam in causis in quibus
 summarie & de plano procedi potest 92
 Aedere tenentur omnes in ultimis uoluntatibus 95
 Aedere tenetur, qui mandato meo scripsit: Et quando
 presumitur mandatum 96
 Aedere cogitur usurarius, & quando. Et an Iudeus usu-
 rarius cogatur aedere. Item an publicani 98
 Aeditio qui debeat fieri 109
 Aeditio quo iure petatur 105
 Aeditum prætoris, quamuis pœnale, in patrono loquēs,
 ad eius uxorem protrahitur 101
 Aeditio an fiat nobili officio, an mercenario 113
 Aeditionem fieri actori per reum, quibus casibus iudex
 ex officio suo iubeat 94
 Aedendum est per reum actori causa fundandæ replica-
 tionis 101
 Item intentionis adiuuandæ causa 102
 Agere est iudicio persequi 479
 Agere dicitur, qui petit quod sibi debetur 437
 Agi ex pacto, iure Pontificum receptum est 117
 Agnatorum & Cognatorum nomine, in materia pœnali
 non comprehenduntur filij 118
 Alienatione prohibita, nō ea quæ domino utilis est pro-
 hibita censetur 481
 Alimentorum causa fauorabilior est quàm dotis 394
 Et quid de causa seu fauore studij 395
 Alius de alio iudicat dies, supremus de omnibus 186
 Amicus 211

- Amplius dictio quam uim habeat 779
 Angariae quid, & quid Perangariae 74
 Angari qui 74
 Annotatio quid 72
 Appellari non posse in crimine haereseos 35
 Arbitri, & Arbitratores, qui dicantur 411
 Arbitri, qui iussu legis eliguntur, non simplicem notio-
 nem, sed iurisdictionem habent, & ab eorum senten-
 tia appellari potest 482
 Arbitria, quae ad similitudinem iudiciorum rediguntur,
 & in ecclesijs concepta deficiunt 54
 Secus in arbitratorum mandatis 74
 Archimandrite qui 44
 Architectus si mihi stipulanti insulam edificare in fun-
 damento meo promiserit, & ego fundam alienum, an libera-
 ritus censeatur 281
 Argentaria an per mulierem exerceri possit, & an per
 seruum 94
 Argentarijs quo pacto antiquitus pecuniae deponeren-
 tur 97
 Arguere reum quid 159
 Arij haeresis 31
 Arij ac Macedonij haereses 45
 Assertioni unius non standum 163
 Aureus didrachmalis quondam 214
 Aurei quinquaginta ueteris monetae, quot nostratum
 aureorum ualent 214
Basilica quid 47. & seq.
 B. Casares

C æsares antiquitus inter diuos referebantur	67
Cæsarea ciuitas Capadociae	414
Cæsariensis aduocatio, quid	ibidem
Cæsariani qui	ibidem
Canones ecclesiastici, quomodo principum constitutio- nibus preualeant	77
Canonica illatio quid	62
Capitatio quid	68
Capitularia, quid	84
In carcerem duci nemo potest, nisi de iudicentis iussu scripto constet	322
Casus quid	131
Causa, & lis quomodo differant	519
Causa generale est uocabulum: & quomodo in iure ac- cipiatur	520
Causa dispositioni adiecta, eam coarctat	454
Cautio iudicio fisci	89
Certis annis præstitum, quid dicatur	392
Chirographum proprie quid: & quomodo differat à li- bello	177
Citari an debeat is qui præsens est in iudicio	196
Citatio	89
Citatio non modici effectus	195
Citra præpositio tam priuatiua, quam exceptiua est	538
Ciuitas quælibet an inconsulto principe ex causa neces- saria possit indicere collationem ciuibus	75
Claud. Saturninus ab Vlpiano reprehensus	515
A 4	Clausula

Clausula præcedens magis facit ad declarationē sequen- tium, quàm sequens ad præcedentium	290
Clausulæ derogatoriæ non tollunt ea quæ concilijs gene- ralibus sunt constituta	31
Clerici an pro patrimonialibus bonis uectigalibus subij- ciantur	62
Clericus tenetur statuto laicorum, quod pro utilitate pu- blica factum est	84
Clericus contrahens, uidetur secundùm statuta & con- suetudines ciuitatis contraxisse	84
Clerici etsi laicorū legibus nõ arceantur, beneficio tamē eorum uti poterunt	46
Clerici etsi suis prælatis subsint, nihilominus tamen libe- ri dicuntur	80
Clerici an obligentur statutis secularium	82
Clerici digniores militibus	33
Compromittere an quis possit de alimētis futuris	484
Compromissum proprie de arbitro, non de arbitratore dicitur	481
Compromissum quādo transactioni simile effectu	480
Compromittendi facultate alicui concessa, an in arbitra- torem compromittere possit	481
Compromissarij qui dicantur	471
Compromissum quid	ibidem
Conclusiones, & regulæ iuris quid	131
Conditio quid	264
Conditio non disponit	214. & seq.
Conditiones hominum in iure generaliter tres, Senato- res, Equites, & Plebs	403
	Concessio

Concessio generalis, ad illicita non trahitur	76
Confessio præsente parte facta ualet, & etiam absente parte semiplenæ probationis causa ualet, si deinde acceptata sit	245
Confessio mariti, qua in testamento se aliquid recepisse ab uxore attestatur, an fidem faciat: & an iuramento confirmetur	258
Confessio in uno iudicio facta, an obsit in alio	229
Confessiones absente parte infirmæ	244
In Confirmatione generali etiam priuilegia reuocata cõprehenduntur	77
Coniectura quæ ex natura rei oritur fortior est, quàm quæ ex nomine	176
Coniuges an possint alterutrum in ius uocare absq; uenia	201
Consentire an possit mulier absq; agnati opera	210
Constituere quid sit	300
Constitutionis effectus an protendatur ad subiectos extra territorium agentes	27
Contestatio quid	194
Contractus appellatione, an omne pactum contineatur	219
Contractus ob corporis morbum non rescinditur	562
Sed quid in mentis morbo laborantibus, ut sunt phrenetici, fatui, lymphati &c.	562
Contractus in ecclesia fieri non debent, nisi qui causam piam respiciant	54
Contractus dolo malo celebratus, an ualeat	260
Et quid de contractu metu inito	ibidem

Contractus in re, forma, uel materia peccans est nullus ibidem	
Contractus simulati iuris effectum non habent	261
Contractum à traditione rei corroborari, quomodo intel- ligatur	276
Contractus etiam noctu celebrari possunt	347
Contractus ille, quum partiaro dominus partem foctuū præstat, an sit nominatus contractus an innomina- tus	271
Contractus egroti cum medico, rescindi potest	563
Contra bonos mores iure canonico, id solum censetur, quod peccatum inducit	312
Contrahere absq; agnatorum consensu, si lege municipij mulieri negatū sit, an donare poterit, uel pacisci	219
Et an repudiare hereditatem paternam	ibidem
Controuersiam non mouere promittens, quomodo intel- legendum	274
Conuentiones aliquæ, ut emptio, locatio, societas, como- datum, & c. pariunt actiones	216
Corpora, hæc dictio, pro artificum negociatorumq; col- legijs aliquando accipitur	54
Corpora sanctorum distrahere non licere	55
Cumulatio quid, & an & quando permittenda	144
Cumulationis effectus quales	355
Curator bonis datur, Tutor uero persone	452
Curatores reipub. qui	498
Curator pupillo debita remittere non potest, nec dimi- nuere	363
Idem in gubernatoribus, rectoribus, administratori- bus & c.	

bus etc.	ibidem
Quid in episcopo	ibidem
Quid in reipublicæ curatore	ibidem
Quid in commendatario	ibidem
Quid in uisitatore, commissario, uel adiutore	ibidem

D

D Are, id est dominium transferre	217
Δαῖνε	487
Decani unde dicti	56
Decani collegij doctorum non habent liberam administrationem	499
Declamator, actor causarum	479
Dedecus proprium allegans, non auditur. Hoc quibusdā casibus non procedit	575
Demagogus Græce, causidicus seu Orator Latine	248
Deferre reum quid	159
Depositi cause multa specialiter in iure tributa sunt	92
Dictiones generales ex loquentis mente interpretationem accipiunt	50
Digestorum nomē primus Saluius Iulianus inuenit	88
Dignitas quid in iure	402
Dignitas militaris	ibidem
Dignitas ecclesiastica	403
Digressus Quintiliano quid	295
Disiunctiue natura	622
Δυσόσια ὑπόματα	113
Distrahere, & distractus quid	55
Doctores dignitatem habere dicuntur	404
	Doctorem

I N D E X I

Doctorem uel equitem se appellans, quum non sit, quomodo puniendus. Et quid si insignibus eorum utatur	70
Dolus praesumitur si in his quae diligentiam praecedentem requirant, ea adhibita non sit:	
Nec ignorantia excusat	343
Dolus ex coniecturis probatur	273
Ex dolo nemo excusatur, nisi eiusmodi sit, qui et prudentissimos fallat	274
Dominus quis	345
Dominus an pro culpa famuli teneatur	242
Domini non tenentur de familiae delicto, si extra ministerium suum delinquat	454
Dominij diffinitio	345
Dominia non sola uoluntate, sed traditione transferuntur	228
Dominia rerum traditione et apprehensione proprie transferuntur. Sunt tamen reperti aliqui modi, quibus traditio facta interpretatur	342
Domitius Labeo à Celso irrisus: et quod Celsus hic et Labeo non fuerint magni illi Iureconsulti, quum Labeo non Domitius sed Antistius esset	515
Donare an quis causa mortis possit omnia bona, praesentia et futura	430
Et an inter uiuos donare quis possit omnia bona praesentia et futura	431
Dono hereditatem meam, an haec uerba bona praesentia et futura significant	433
Item haec, dono patrimonium, quid?	433
Dono omnia bona mea, mobilia et immobilia, praesentia et futura:	

<i>et futura: an his uerbis nomina debitorum conti-</i> <i>neantur</i>	<i>ibidem</i>
<i>Donaturum se promittens iure tantum personali obliga-</i> <i>tur, non autem dominium transfert</i>	432
<i>Donatio nomē ab exequutiōe sumit, id est, à datiōe</i>	432
<i>Donatio inter uirum et uxorem cur prohibita</i>	258
<i>Donatio supra quingentos aureos, an ualeat</i>	<i>ibidem</i>
<i>Drachma auri</i>	214
<i>In dubijs multa tolerantur, quæ in casu claro non per-</i> <i>mitterentur</i>	646
<i>In dubijs interpretationibus ad mitiora deslectendū</i>	22

E

E cclesia quid	47
<i>Ecclesia et Diuinæ domus, quid differant</i>	67
<i>Ecclesia ab exactiōibus immunis est</i>	60
<i>Ecclesia ad quæ munera subeunda obligetur</i>	66
<i>Ecclesia si fundum in emphyteosim acceperit, et trien-</i> <i>nio à canonis solutione cessauerit, cadet</i>	61
<i>Idem si feudi leges non seruauerit</i>	<i>ibidem</i>
<i>Ecclesia quando pœna legis teneatur</i>	<i>ibidem</i>
<i>Ecclesiæ per eius rectores præiudicari an possit</i>	73
<i>Ecdici qui dicantur</i>	498
<i>Exdikos</i>	<i>ibidem</i>
<i>Editio actionis</i>	89
<i>Educator patris et matris, etiam nomine compræhendi-</i> <i>tur</i>	214
<i>Æstimatio dotis contractum in uenditionis naturam</i> <i>transformat</i>	282. et 283
	<i>Euacteges</i>

I N D E X

Eivαripēs	487
Embola quid	71
Ευβασις quid	295
Emendare quid. Et quando licita sit emendatio	136
Emens rem, quam ecclesiasticam esse scit, ab œconomō pretium non recipit	55
Episcopi munus principale diuina docere	17
Episcopus tenetur ecclesiæ utilitatem procurare, & ei quantum potest acquirere	240
Episcopus non ualet ardua negocia absq; capituli consen- su decidere	60
Epistalma quid	322
Errans in arte quam profitetur culpæ potius quàm doli nomine tenetur	643. & seq.
Eucteria quid	113
Euthycis hæresis	45
Exceptio generale nomen est cuiuscūq; defensionis, quo quomodo actioni obiectæ: præscriptio uero dicitur quæ directæ intentioni non aduersatur, sed solum de ea limitat	664
Exceptio ex usucapiōe pueniēs præscriptio dicitur	666
Exceptionis productio est de actis, ipsa uero exceptio non	114
Excessus Marcel. Iureconsul. quid	295
Exemplum instrumenti, seu Index, uel apographus non faciunt fidem in iudicio	175
Exemplum si iudicis autoritate sit descriptum perinde fidem, ac originale facit	177
Exercitui an liceat singulorum res capere	74
Extranei	

I N D E X

<i>Extranei habentes prædia in territorio ciuitati conferre tenentur sub pœna publicationis</i>	73
<i>Extorres qui</i>	46
F	
<i>Acere potestatem iudicandi</i>	194
<i>Fallere fallentem, fraudemq; repellere fraude Exëploq;</i>	
<i>licet ludere quenq; suo</i>	355
<i>Hæc regula aliquando fallit, ut habes casus aliquos</i>	
	359
<i>Fauorabilior est rei causa quam actoris</i>	162
<i>Fauorabilis ne sit, an odiosa, lex in criminosos lata</i>	205
<i>Item illa existentibus filijs masculis, fœminas nõ succedere</i>	206
<i>Fides quomodo diffiniatur, & unde dicatur</i>	728
<i>Fides facta iudici quando dicatur</i>	628
<i>Fides Christianis unde dicta</i>	628
<i>Per fidem Christi promittens, aut per fidei religionem, iurasse censetur</i>	ibidem
<i>Et quid si simpliciter per fidem suam</i>	ibidem
<i>Idem si in uerbo ueritatis, quis se daturũ promississet</i>	ibidem
<i>Fides quid diuo Paulo</i>	18
<i>Fideiussor ultra causam fideiussionis exequi nõ põt</i>	455
<i>Fideiussio à marito uxori dotis conseruandæ causa data, non ualet</i>	258
<i>Filij appellatione, in fauorabilibus, etiam nepos cõprehenditur</i>	206
<i>Filius etiam sine mandato pro matre agere potest</i>	273
<i>Filius famil. quũ causa mortis donare, patre cõsentiente, possit:</i>	

possit: cur testari, aut codicillos facere nō potest	336
& seq.	
Filius patrem in ius absque uenia uocans, an incidat in pœnam	211
Quid in patrono	213
Quid in matre: item in altrice	214
Filius patris bona eo uiuente alienare non potest, nec in euentum eius mortis obligare, nec eo inuito quoquo modo de eis disponere	415
Finium regundorum actio unde dicta	658
Fiscus si in priuati locum successerit, acta in eius bonis reperita edere non tenetur	110
Fisci procurator uel actor, an edere reo teneatur	168
Frater fratri acquirere potest, obligare res fratris non potest	140
Fratres uocantur Pontifici Ro. Episcopi, Archiepiscopi, Patriarchæ, & Cardinales	48
Fratria duorum fratrum uxores	487
Fraus præsumitur inesse alienatione sex coniecturis	552
His decem alij casus adiiciuntur	552
Fundus quid significet	682
Fundamentum	ibidem
Fundi populi	ibidem
Fur non tantum delinquit, quantum latro	34

G

Gerundia quomodo interpretanda	89
In gradu esse, uox est ad dignitatem pertinens	

H

- H**Aeres, fictione legis, de functum representat 200
 Heres aditam hæreditatem uendens, creditoribus
 hæreditarijs ipse respondere tenetur 232
 Et quando emptor conueniendus ibidem
 Heredis appellatio, in dispositione legis, in infinitum ex=
 tenditur: secus in dispositione hominis 203
 Heredes patroni, à liberto in ius sine uenia uocari non
 debent. ibidem
 Heredem instituere quis potest quis plus æris alieni, q̄
 sui, habeat 432
 Idem in eo qui grauatus est bona restituere ibidē
 Hæretici an sint infames de iure 22
 Hæretici an & quibus casibus admittantur ad testimo=
 nium ibidem & sequenti
 Hæretici in primitiua ecclesia solū diuinæ ultioni relin=
 quebantur, & qua nunc plectantur pœna 23
 Hæreticus qs nō est, nisi admonitus psistat in errore 30
 Hæreticus non potest impétrare rescriptum 30
 Hæretici execrabiliores Iudæis 31
 Hæretici quotiescunq; ad sanitatem reuertuntur, admit=
 tendi sunt, ac impunes esse debent 46
 Hypothesis quid 46
 Honorarium licitum est centum aureorum 251
 Honorarij conuentio lite pe. lente nulla est 248
 Horreum quid significet 291
 Horrearij qui 292
 Horrearius de mercibus id facere tenetur, quod caupo=
 nes de personis, stabularij de equis, tenentur 292

<i>Humanitas summa uirtus</i>	515
I	
I mmunitate ob ægritudinem alicui data de personali- bus solum muneribus intelligitur	454
Imperium à Deo constitutum	67
Imperio Roma. an uniuersus orbis de iure subijciatur	19
Imperator. an rem ecclesie cōfiscare possit	72
Imperatoris ne sit congregare concilium in schismate, an Papæ.	44
Imperatores quum orbis dominos se appellant, quomo- do intelligendum	20
Index schedula commonitoria	162
Induciæ unde dictæ	361
Informari actiones, quid	293
Informari. i. ampliore forma instrui	216
Ingressio Ciceroni quid	295
Ingressus quid	ibidem
In omnem terram exiuit sonus eorum: quō intelligendus hic sacre scripturæ locus	18
Institor est, quem uulgò factorem uocamus	109
Instrumenta à rationibus quomodo differant	190
Instrumentum alterius commemorationem faciens non probat, nisi illo exhibitio	184
Instrumenti productio est de actis, ipsum uerò instrumē- tum non est de actis	114
Instrumentum proprium occultans, abesse à dolo cense- tur	161
Intentionem ueteres uocabāt, quod recentiores, petitio- nem	

nem actoris, uel libellum	190
Interesse quum desinit alicuius, à iudicio repellitur	280
Auditur tamen aliquando is cuius interesse desinit.	
280. & sequenti	
Interpretari eius est, cuius est condere	65
Inuentarium quid	321
Inuestitura quid	345
Irritum dictio quomodo accipienda	275
Ἰστορίων ἡγορέων figura, nō solum Grammaticis & Rhe- toribus, sed & Iureconsultis communis	267
Isidorus male latinitatis autor: nec Idoneus quem docti legant	653
Iudæis licet Synagogas habere	31
Iudex si dolo malo, aut per gratiam malè iudicauerit, in totius litis aestimatione condemnabitur	413
Iudicium unde dictum	194
Iudicium acceptum, id est, lis contestata	ibidem
Iudicium à citatione incipere secundum Accursium, se- cundum alios à litis contestatione	194
Iudicans contra conscientiam seipsum iudicat	264
Iudicium etiam aliquando dicitur ante litem contesta- tam	194
Iudiciarij feruoris plurimi sunt effectus	285
Ius uarijs modis accipi	194
Ius Aristoteli quid	160
Ius scriptum, Aequitas non scripta	160
Ius ciuile centum ferè libris à Saluio Iuliano conscriptū, in epitomen deinde ab Hermogeniano sex libris con- clusum	88

. I N D E X

Ius ciuile primum à Saluio Iuliano in ordinē, ac tanquam in artem quandam redactum	88. & 131
Ius patronat ⁹ ad extraneū heredē trāsmittitur 203. et se.	
Ius patronatus an indistincte quo ad omnes effectus trāsf feratur	204
Ius alterius princeps auferre non debet. Et principi pre ces porrigēs, ut ius alterius auferatur, temeritatis cri mine notatur, & infamiae nota fœdatur	210
Iuri quod quis ex sententiā habet, renunciare potest	509
Iurans iudici se uera dicturum, si delictum, cuius diffama tus adhuc non est, calet: an periurus sit	161

L

L aicus cum clerico contrahens, si solennitatem à le ge traditam non seruauerit, nō obligatur, nec cle ricum sibi obligat	83
Laici an possint sacram turrim ecclesiae munire pro ciui tatis defensione	32
Laicis prohibitū de fide catholica siue publice siue pri uatim disputare	33
Laicis non cōpetit iurisdictio in personas clericorū	62
Laurentius Valla reprænditur	667
Legatum alimentorum maxime fauorabile	394
Et an idem de legato causa dotis	ibidem
Legatum alimentorum diuiti relictum, ad piam causam pertinere	483
Legatum generaliter ecclesiae, cui exoluendum	51
Leuir quis dicatur	487
	Libel

<i>Libellus generalis & incertus etiam tacente reo, nõ con-</i> <i>firmatur</i>	133
<i>Lis dictio, quid significet</i>	242
<i>Lis & causa quomodo differant</i>	519
<i>Litem, ueteres Stitem uocabant</i>	520
<i>Limitata causa, limitatum producit effectum</i>	454
<i>Lyciarchia</i>	404
<i>Locus uocabulũ quid significet apud iurecõsultos</i>	667
<i>Locus, fundus, Ager, possessio quomodo differant</i>	ibidẽ.

M

M <i>Ancipi, quid: & Mancipio dare</i>	343
<i>Maritus an ex nobilitate uxoris dignitatem pro-</i> <i>priam augeat</i>	200
<i>Magazinum uulgò quod Latinè horreum dicitur</i>	291
<i>Mens uidet & audit, non oculi aut aures</i>	196
<i>Merces, in obligationibus quæ à lege inducuntur, à prin-</i> <i>cipio debetur</i>	250
<i>Mercatorum fides</i>	455
<i>Meum quodãmodo est, quod mei causa cõfectum est</i>	95
<i>Militia est dignitas, & Miles pagano dignior</i>	404
<i>Minori succurritur, si negligẽdo deliquit, non si facien-</i> <i>do</i>	420
<i>Miserabiles personæ quæ dicantur</i>	91
<i>Mysteria quid</i>	29
<i>Monachus an possit de una p̃fessione ad aliã transire</i>	70
<i>Moræ purgationi quibus casibus locus non sit</i>	304
<i>Mora purgari usq; ad diffinitiuã qbus casibus possit</i>	303

I N D E X

Mox, dictio quomodo in iure accipiatur	633
Munera sordida quæ dicantur	60
Mutari actio quando dicatur: Et quibus casibus actionis mutatio permittitur, & quibus non	142

N

N Autæ, caupones, stabularij pro culpa familie suæ conueniri possunt	141
Nestorij hæresis	45
Nyctalopæ Galeno, qui noctu uident præditi uidelicet Felinis oculis	548
Nisi dictio, exceptiua est	397
Nobiles leuius puniuntur quàm ignobiles, ni delictum in officij uel dignitatis dedecus uergat	36
Nomen dictio quot modis accipiatur	170
Notarius imperialis quacunq; tendat, erit notarius, et si in terris ecclesie de instrumēto rogari nequeat	18
Notarij ad quorum actorum editionem cogi possint	111
Nuncio publico extra officij sui causam fides non adhibetur	455

O

O bligatio ciuilis inter patrem & filium oriri non potest	161
Obligatio naturalis quibus casibus oritur	262
Obligatio ob delictum perpetratum uel perpetrandum nulla est	254
Obligaciones personales in solum uniuersalem successorem	708

rem transeunt	232
ἁμοῦσιον, Homouision quid	49
Oraculum quid	72
Oratores causarum	250

P

P Acem uiolasse nō dicitur, qui ex subsecuta rixa iniuriam intulit	227
Pactum quid, & unde dicatur	215
Pactum nudum, absque causa factum, est nullum	249
Pactum factum cōtra ea, quæ in fauorem priuatum a lege inducta sunt, est nullum	216
Pactum aduersus religionis legem non ualet	255
Pactō contrahentium legi prohibitorie renunciari non potest	282
Pactō hereditas dari non potest	311
Ex pacto nudo actionem non nasci: hæc regula quibus casibus non procedat	298
Pactum ultimū derogat priori: sic generaliter seruatur, ut actus posteriores prioribus sint potiores	286
Quod tamen multis casibus non procedit	ibidem
Pactū, ut superstes alterius rebus potiat, an & quando ualeat	336
Pactum de re liquida, transactio de dubia	610, & 612
Pactum uni factum ad alium non porrigi: quod hæc iuris regula intelligenda sit	440
Pactum cum procuratore in rem suam in iurum, etiam domino utile est	292
Patri per filium acquiri posse, præiudicari uerò non:	
B 4 quibus	

- quibus casibus hæc sententia nõ procedat 167. & se.
 Pactum generaliter quid comprehendat, Et quid specia-
 liter 436
 Pactũ futuræ successionis, super stite aliquo nõ ualet 426
 Et quibus casibus ualeat ibidem
 Pactum quo quis se in seruitutem alicui tradit, nullius
 est momenti 645
 Pactorum, quæ iure reprobantur, uariæ species: & pri-
 mum ea quæ sunt contra bonos mores 253
 Pacta aduersus bonos mores cõuēta, nec iurisiurãdi qui-
 dem religione confirmari posse 254
 Pacta contra ius publicum inita, reprobantur 254
 Pacta, etiam fomento legis corroborata, propter metũ
 uel dolum infirmantur 274
 Pactõrũ alia substantiam cõtractus respiciunt, alia cir-
 ca natura alia uel accidētia contractus uersantur 292
 Pacta iure gentium obligationem producebant natura-
 lem, etiam inter patrem & filium, & an inter patro-
 num & libertum 215
 Pacta liberam testandi uoluntatem tollētia, seu restrin-
 gentia sunt nulla 311
 Pacta non ipso iure, sed per exceptionem prouident 223
 Pactũ non nisi per exceptionē, repudiato ipso iure peri-
 mit, & cur hoc 224
 Pacta inter debitores cõuēta, creditori nõ præiudicāt 372
 Hoc tamen non semper obseruatur ibidem
 Pacta quæ dicantur informare actionem 293
 Pacta incontinenti contractui adiecta actionem informa-
 re: ab hoc quatuor excipiuntur casus 366
 Pacti

I N D E X

Pacti appellatio in dubio, an de nudo intelligatur	210
Pactio de bonis alterius uiuentis facta nullius est mo- menti	417
Et quibus casibus ea pactio ualeat	422
Pactio ne quis cedere bonis possit, non ualet	258
Pacisci non possunt partes, ut iudex summarie & de pla- no procedat	155
Papa an absq; Cardinalium cōsensu ardua negocia per- ficere possit	59
Πατριάρχης Græcis Rhetoribus quid	295
Passus terræ sunt quinque pedes	652
Passus unde dicitur	ibidem
Pater semper incertus	419
Pater quando teneatur pro delicto filij	241
Pater lustricus quis	197
Patroni qui dicantur	250
Patronus actor causarum	479
Patroni fisci	251
Patrimonium quid proprie dicatur	433
Pedagia quid	62
Pedanei iudices qui dicantur	412
Perduellionis ecclesiasticæ crimen	35
Perfectissimi qui dicantur in iure	403
Periurus an regulariter sit infamis	629
Persecutionem officiū iudicis nobile uulgò uocant	106
Petere, aliquñ p simplici interpellatione accipitur	139
Pertinacia reddit hominem hæreticum	30
Petrus Crinitus reprænditur	654
Petrus diuino iussu de Antiochia Roman contendit	45

Phantasia	327
Phœnicarchia	404
Pia causa quæ dicatur	51
Pie cause multa indulgentur	53
Πύρρον & πύρρον	215
Plaustra & equi priuatorũ per ciuitatis rectorẽ detineri possunt pro cõmeatu ad exercitũ deuehendo	71
Pœna corporali pauperes, pecuniaria diuites grauius affliguntur	36
Pœne in criminosos quãdo odiosæ, & quãdo non	107
Pœnis duabus quã quis afficiatur pro uno delicto	64
Pola argentaria Lucani uxor, & ipsa Poëtria	94
Pollicitatio quid, & quomodo à pacto differat & sequenti.	218
Pollicitatio nuda, pro nudo pacto	219
Pollicitatio reuocari potest, anteq̃ accepta sit	ibidem
Pontifex Romanus an principatum ecclesiarum de iure diuino habeat	37
Positiones cõsuetudinẽ potius quã iure inductas esse	93
Possessio quid	668
Possessio à sedibus dicta	682
Pragmatica quid	72
Præceptoribus summa humanitas exhibenda	516
Prædia ob tributorum subtractionem publicantur	61
Prædia ecclesiæ in fiscum transferri non possunt	61
Prædium dictum, quasi hæredium	682
Præiudicare põt episcopus ecclesiæ suæ in acq̃redis	140
Præiudicium Quintil. & Ciceroni quid	115
Præparatoria iudicij quid	89. & 124
	Preposi

I N D E X

- Præpositus ecclesiæ an rem penes ecclesiam constitutam
 transactione alienare possit* 499
Præpositionis natura 183
Præscriptio quid 400
Præscriptio quare sic dicta 665
Præscriptionem à translatione non multū distare 665
*Præscriptionis exceptione solum tutus, in foro conscien-
 tiæ tutus non est.* 661
*Præscriptio & exceptio an sint idem, ut aliqui putave-
 runt* 661
Præscriptio propriæ rerū immobilium est usucapio 662
Præscriptionis diffinitio 662
*Præscriptioni, quam quis, ob dignitatem, militiam, sacer-
 dotium habet renunciare quisq; potest* 400
*Præsumptiones legum pro liquidissimis probationibus
 habentur* 163
*Prætor nõ obligatur de apparitorum suorum crimine, si
 extra muneris sui causam delinquant* 454. & seq.
*Princeps secularis nullam habet iurisdictionem in perso-
 nas clericorum* 60
*Principes supremi quas poenas libera potestate remittē-
 re possint. Et quid de Marchionibus, Ducibus, Comiti-
 tibusq; &c.* 210
*Principi non licet oppidum aliquod inuitis subditis alic-
 nare* 376
Quod tamen aliquibus casibus aliter seruetur 377
Prior tempore, potior est iure 287
*Priuilegia clericis ob fauorem ecclesiæ concessa uiden-
 tur: ideo illis renunciare non possunt* 38

Priuilegijs

I N D E X

Priuelegijs collegij alicuius priuatur: qui de eodem colle gio reiectus est	35. 36
Probationes contra seipsum inducere nemo tenetur	162
Probatione irregulari lex aliquando cōtenta est: & hoc quando	163
Processus à citatione incipit	195
Et quando incipiat à libelli oblatione	ibidem
Processus iudiciales, & sententia in ecclesijs gesta per= eunt	94
Procurator cum libera potestate constitutus, transigere potest	482
Hoc tamen aliquibus casibus fallit	482
Et quando quis dicatur constitutus procurator cum libera potestate	482
Procurator rationalis quis	171
Procurator ad agendum constitutus compromittere in arbitratorem non potest	479
Procurator ad transigendum, an compromittere possit: uel uice uersa, ad compromittendum datus, transige= re possit	480
Inter procuratorem Caesaris, & fisci procuratorem, in iure nulla fit differentia	499
Procuratorum duplex species, fisci uidelicet, & Casa= ris	170. & sequen.
Prodigus, cui bonis interdictū est, nō potest alienare	257
Professores iuris qui proprie dicantur	350
Propositum habere, hæc uerba quid significant	291
Publica monumenta quid	128
Publicanorū ordo hodie moribus nostris honestus cense tur, mo	

<i>tur, modo sint licitorū uectigalium conductores</i>	98
<i>Publicani factum familiae suae praestare debent</i>	241
<i>Punitus in foro canonico an plecti possit & in ciuili</i>	24
<i>Pupillus, uel minor, absq; tutoris seu curatoris autoritate obligari nequit</i>	257

Q

Q <i>uestiones sophisticae ac uanae Christiano omittenda, sed euangelia cum ueterum interpretamentis potius discenda</i>	18
<i>Querela exheredato competens, an eo mortuo, ad heredem transmittatur</i>	470
<i>Quicumq; dictio, quomodo accipienda</i>	50

R

R <i>atum dictio, quid significet.</i>	275
<i>Rationes ab instrumentis quomodo differant</i>	189
<i>Rationum appellatione nō tabula tantū, aut codices, sed & calēdaria, & diaria seu ephemerides cōtinētur</i>	98
<i>Rationū appellatione etiā instrumenta cōtinentur</i>	51
<i>Ratio legis, legem restringit, & cessante ratione, cessat ipsa dispositio</i>	454
<i>Refrēti nō credendū, nisi quatenus de relato cōstet</i>	182
<i>Religio in malam partem</i>	43
<i>Religiosi proprie qui dicantur, & qui improprie ibi.</i>	
<i>Remittens, dare dicitur</i>	230
<i>Renunciare licere omnibus his quae pro se introducta sunt, hanc regulam sex casibus fallere</i>	404
<i>Renunciari potest omne ius, seu sola spe, seu re competat</i>	227

Renun

I N D E X

Renunciatio dolo facta irrita est	273
Renunciatio quibus casibus ualeat	227
Renunciatio habet aliquando uim probationis	228
Renunciatio exceptionis non numerata pecunie nullius est momenti	261
Renunciatio hereditatis generalis facta à fratribus non extenditur ad ius postea quæsitum	227
Renunciatio litis ante contestationem, & parte absente an ualeat	244. 245. 247
Renunciatio eatenus facta intelligitur, quatenus uerba actum fuisse indicant	227
Renunciatio litis simplice, an renunciatum uideatur dominio	246
Renunciatio instantiæ, omni iuri deducto renunciante censetur	243
Renunciatio liti, amplius de ea causa non auditur	242
Renunciatio omni iuri sibi competenti, non ei, quod ex noua causa sibi acquiri possit, renunciare intelligitur	227
Replicatio instar actionis obtinet	191
Repudiare non potest quis ius nondum sibi quæsitum	228
Repudiare ius futurum quis non potest	419
Repudiari non potest ius iam quæsitum, pro derelicto tamen haberi potest	228
Repudiatio iuris ex contractu quæsitæ, non ualet	ibi.
Repudiatio, ex solius repudiantis uoluntate uires capit	
Renunciatio uero pacto, seu utriusque partis consensu contrahitur	226
Repudiatio si in uim taciti facti transierit, ualet	229
	Repud.

Q

I N D E X

- Repudiatio ualeat si iusiurandum accesserit *ibidem*
- Repudiatio in iudicio facta quando ualeat 229
- Repudiatio facta per uerba futuri tps an ualeat *ibid.*
- Repudiatio ad partis interrogationē facta, ualeat *ibid.*
- Repudiatio quando dici possit pactum 219
- Res inter alios actæ, alijs non obsunt. Et quibus casibus
hæc regula non procedat 124
- Rei uendicatio, cum petitione hæreditatis in eodem libel
lo iungi possunt, & quando 517
- Rescripta sic interpretāda sunt, ut uniuscuiusq; ius sal-
uum sit, nec lites nouas inducant : alioqui nulla sunt,
& extorta potius q̄ principis uoluntate cōcessa 517
- Resignatio sacerdotij, etiam iurata, ad nouam causam
non trahitur 227
- Restitutio in integrum sublata non censetur, ex eo quod
lex generaliter litē ulla ratione instaurari uetet 247
- Reus ex maleficijs tenetur naturali obligatione ad pœ-
nam 45
- Romani ac Cōstantinopolitani pontificum certamen, de
sedis præminencia 65
- Rufinus & Stilicon, à Theodosio Imp. filijs suis impube
ribus tutores curatoresq; relictī 616
- Rusticitas, id est simplicitas, seu imperitia 207
- Rusticitas excusat à dolo, & cōtumacia: Et quibus alijs
excuset rusticitas *ibidem & seq.*

I N D E X

<i>Sacerdotum auaricia taxata</i>	49
<i>Sacerdotis munus</i>	404
<i>Sacramentum quid</i>	250
<i>Salarium praesidibus & assessoribus an ante administrationem debeat praestari</i>	250
<i>Salaria dicuntur etiam quae pro eleemosynis praestantur</i>	78
<i>Scabini uulgo, consules sunt ciuitatum</i>	498
<i>Scaeuola à Claudio Saturnino notatus</i>	515
<i>Scholaris qui non studet, de scholarium numero eijciendus</i>	69
<i>Sedes Romana non potest per papam alio transferri</i>	45
<i>Seniores cur iunioribus praeferantur quo ad fidem. Et an senior iuniori in dignitate constituto praeferendus sit</i>	175
<i>Sententia incompetētis iudicis pacto confirmari potest</i>	510
<i>Sententia qua iudex aliquem excommunicat, nisi quamprimum aliquid faciat, ualet</i>	45
<i>Seruare rem aliquam quis dicatur</i>	216
<i>Seruius Sulpitius à Quin. Mutio repraesentatus</i>	515
<i>Seruus paciscendo, prodesse domino potest, nocere non potest</i>	239
<i>Aliquibus tamen casibus nocere potest</i>	240
<i>Seruus & filius facta omnia domino acquirunt</i>	239
<i>Idem in Monacho</i>	ibidem
<i>Serui grauius puniuntur quam liberi</i>	36
<i>Seruitutem praedio imponere non potest proprietarius, ne fructuario quidem consentiente</i>	410
<i>Sestertia dena, id est, centum aurei</i>	252
<i>Simulatio triplici modo inducitur contractui</i>	549
<i>Simulatio contractus, regulis non praesumitur</i>	550

I N D E X .

Syndici qui 498
 Syriarchia 404
 Si tamen, dictio aduersatiuæ reddituæ 587
 Somnium 227
 Sperare quid propriè dicatur 227
 Spes ibidem
 Spes quæ de uiuentis hæreditate est, reprobatur à iure.
 414. & sequenti
 Statuta quæ dicantur esse cõtra libertatẽ ecclesiasticã 97
 Statuta laicorum quibus casibus à clericis seruanda
 82. & sequenti
 Stilus quid 52
 Succedens in ius alterius, eodem iure uti debet 126
 Suffragium præstare 251
 Summariã si fuerit causa principalis, emergentes in ea
 articuli summatim quoq; decidendi erunt 412
 Supernumerarij non fruuntur priuilegijs collegarũ 57
 Suscipio uerbum, quid significet 469

T

Taciti pacti effectus quis 238
 Taciti pacti triplex species 237
 Taleæ & collecta uulgò, Latine exactiones 60
 Tangari 74
 τὰν ποταμὸν quid 88

I N D E X. I

Testamentum cōdere an liceat duobus eadem charta, in quo alter alterum mutua affectione instituat	337
Testis qui in uno falsum dixit, in toto falsus censebitur	
642. & sequenti	
Testibus ac uiuæ uoci non minus adhibetur fidei quàm scripturæ seu membrane	319
Sunt tamen aliqui casus quibus scriptura necessaria est	ibidem
Theologiæ professio an cuiilibet Christiano addiscēda	17
Theologus præferendus in episcopi electione	17
Thesis quid	131
Titulus an præsumatur ex longi tēporis præstatione	305
De timore mali, idem quod de malo ipso aliquādo iudicatur	449
Transigere dicitur, qui præter formulam actionis suæ aliquid accipiendo litem sopiuit	448
Transigere propriè actor dicitur, id est, ab actione transire	448
Transigere possunt administratores, & Præsides	482
Trāsigi sup alimētis futuris quibusdā casibus posse	484
Trāsigere licet in criminibus capitalibus, quæ sanguinis ingerunt pœnam	524
Transigere non licere in adulterio	518
Et quid in raptu	519
Quid in stupro	519
Transigi potest super alimentis præteritis, super futuris uerò non	483
Transactio proprie quid	437
Transactio duplici modo cōtrahitur, pacto uidelicet nudo,	do,

I N D E X.

do, itemq; acceptilatione	456
Transactio quando dicatur generalis	570
Trāsactio qualis cōtractus, noīat ^r , an innominatus	437
Transactio est stricti iuris	439
Transactionis & sententiae par est autoritas	546
In quibus differant tamen	ibidem
Transactio semel facta, ob noua instrumenta reperta re= scindi non potest	539
Et an hoc perpetuum	539
Transactio, etsi iurata, ex falsis instrumentis celebrata, retractetur	636
Ipso iure tamen, dicta trāsactio ualet: sicut & senten= tia per falsas probationes lata, ipso iure tenet	638
Trāsactio per unū ex tutoribus facta, an alijs p̄sit	440
Transactio sicut mutuo consensu contrahitur, sic & ab eadem mutuo consensu recedi potest	509
Transactiones principis rescripto tolli nequeunt	517
Transigere non potest ille, cui causæ ipsius actio sola mā data est	479
Hoc quibusdam casibus fallit	480
Transactio post rem iudicatam nullius est momenti	581
Transactio, non uis uerbis testamenti, non ualet	257
Transactio post rem iudicatam nulla est	261
Transactio matris, filiorum statui nocere non pōt	560
Et an idem in patre procedat	561
Transactio secunda cur ualeat quum sententia secunda contra primam lata non ualeat	509

I N D E X. I

Transactio fieri non potest nisi uisis instrumentis uel co-	
dicillis	542
Idem in iuramento	ibidem
Sed an idem in sententia	ibidem
Translatio pro munere quodam accipitur	62
Tributorum onus est patrimoniale	282
Tutor personæ datur, Curator uero bonis	492
Tutor pupillis, etiam inuitis datur : adolescentibus uero	
inuitis non dantur curatores	ibidem
Tutor cum pupillo in iudicio contrahens, censetur bonâ	
fide, & palam contraxisse	289
Tutores ad resarciendum damnum pupillo in solidum te-	
nentur, quibus tamē tribus remedijs succurritur	442
Tutor principis, an possit donare	364
Tutores & curatores rem pupilli donare, uel diminue-	
re non possunt	363
Et quibus casibus possint	364
Tutum esse in foro cōscientiæ eum qui legis sequitur au-	
toritatem	218
Tutus in re sua unusquisq; esse debet, nec inuitus ad ex-	
hibendum compelli potest	93

V

V Estigalia an quilibet princeps suis subditis impo-	
nere possit	67
Verba etiam improprie in libellis accipi ut secundum in-	
tendentis sententiã susceantur : quomodo hoc uul-	
gare dictum intelligendum	135
Verba	

I N D E X.

- Verba legis cum effectu accipi debere 449
- Veteres rationem totius uitæ suæ per singulos dies scribere solebant 96
- Vocari in ius absq; uenia non debent ij, quibus debetur reuerentia 197
- Quibus uerò debeat reuerentia, reperies ibidem
- Vocari in ius an quis possit de ecclesia 54
- Volo uerbum, quam uim habeat 20
- Velle non uidetur qui obsequitur parentis uel domini Imperio. Idem si Imperio legis 450
- Voluntas non præsumitur, nisi quatenus signa indicant 233
- Voluntas militum quoquo modo declarata, uim testamenti habet 340
- Vsucapio quid 345
- Vsucapio, id est acquisitio per usum, id est possessionem 663
- Vsucapio, defectu possessionis quancumq; interueniente interrumpitur ibidem
- Vsucapioni in diocesim et sacrarum præfecturarum, itemq; parochiarum finibus, locus non est. Nec item in regni uel imperij confinibus. Item agri limitanei aduersus milites, qui assignati sunt nunquam usucapiuntur 657
- Vsucapioni aut præscriptioni innitens, impio remedio utitur 658
- Vsucapio an sit contra naturam æquitatem: et quare

I N D E X.

<i>dominium pertineat, an in foro conscientie restituere teneatur</i>	659
<i>Vsuræ an iure civili reprobentur</i>	21. & sequenti
<i>Vsuræ ex pacto deberi non possunt</i>	277
<i>Vxori debetur honor, ex persona mariti: plebeia enim mulier quæ nobili nupsit, nobilis efficitur.</i>	199

F I N I S.

